

Hovgaard – Hougaard slægten
af Ring, Hammer Sogn, Hammer Herred.

Om slægtens forfader
Hans Hovgaard
(født 1645, død 1728)
bonde på Hovgaarden i Ring siden 1669.

Historier og citater om slægten.

I det følgende en samling omtaler fundet i litteraturen om slægtens forfader og tillige vedrørende enkelte efterkommere.

Selve de slægtsforskningsmæssige oplysninger vedrørende efterslægten er ikke indeholdt i det følgende. (Der henvises til Efterslægtstavle efter Hans Hovgaard).

Kim Hovgaard Andreassen
November 2008

Hovgaard / Hougaard oprindelse

Hans Hovgaard født 1645 kan anses for Hovgaard/Hougaards "stamfader", dvs. den ældste hvor skriftlige kildeoplysninger foreligger. Han nævnes bl.a. i Tingbøger fra Hammer Herreds Ting (se senere).

De ældste kirkebøger for Hammer Sogn er fra 1647.

Skrivemåden med U eller V blev anvendt mere eller mindre synonymt på den tid, og det er ofte i de håndskrevne ældste kilder svært at se forskel på u og v.

Han er døbt 1645 i Hammer og er i en kilde{1} anført som Hans Christensen Hougaard. Man må gå ud fra, at Hougaard var et tilnavn og Christensen patronym. Hans far er derfor muligvis en "Christen Hougaard / Hoffgaard f. omk. 1620 i Hammer" {1}.

Hovgaard var et tilnavn, taget efter gårdens navn. Gården har i øvrigt igennem 10 generationer været i familiens eje. (Nuværende navn på gården er "Ringgården" (Ringvej 8, Ring, 4750 Lundby, og den nuværende ejer er Morten Jacob Hougaard). I de efterfølgende slægtsled er personnavne angivet lidt varierende afhængig af kilden. I de ældre kirkebøger anføres kun barnets fornavn idet barnet altid fik faderens fornavn som efternavn (patronym). I disse kirkebøger er ofte anvendt både patronym og tilnavn for faderen.

Eksempel: Hans Jacobsen (Hougaard) døbt 1721, anført som "Jacob Hansen Hougaards barn" {2}. I folketællingerne er oftest anført det "officielle" navn uden tilnavnet Hougaard. En og samme person kan således afhængig af kilden ses anført som f.eks. både "Jacob Hansen Hougaard", "Jacob Hansen" og "Jacob Hougaard".

Første gang, at jeg har fundet tilnavnet Hougaard ændret til "officielt navn" er hos Jens Jacob Jensen Hougaard. I kirkebogen anført:

"2 December (1876). Jens Jakob Jensen Hougaard. (Døbt) i Kirken 14 Februar 1877. Gardmand Jakob Jensen og Hustru Karen Marie Hemmingsen 26 aar af Ring. Forandringen med tilføjelsen[?] af efternavnet "Hougaard" er ifølge Kongelig bevilling af 19. Juli 1897[?]"

Navnet Hovgaard er også i nogle tilfælde senere tilføjet som officielt mellemnavn. F.eks. fik Johannes Hovgaard Andreassen (og hans brødre Aksel og Holger) mellemnavnet Hovgaard fordi hans mors slægt stammede fra Hougaarden. Hans moder Bodil Jensdatter, datter af Jens Jacobsen (se efterslægtstavle andetsteds).

Det skal tilføjes, at der findes flere andre "Hovgaard"-slægter udgået fra andre Hovgårde i Danmark, men jeg har kun beskæftiget mig med slægten udgået fra Ring, Hammer.

"En trolovelse" i "Fra Vornedskabets Tider. Kulturbilleder I". af Severin Kjær. Kjøbenhavn. Forlaget af V. Pio's Boghandel. 1899.

Uddrag kopi s. 21 – 27: (Vedr. 1687).

Der var mange Forbud, som æggede Tueætten til Modstand. Men især var der eet Lovbud, som ikke alene denne Slægt, men saa godt som alle, især Ungdommen, satte sig op imod med Hænder og Fødder, noget, som de ikke vilde aflade fra, trods der kom Advarsler, Dom og Straffe: Det var Forbudet mod de gamle Skikke og Sædvaner med Fastelavnsløben, Skærtorsdagsløjer og Majgilderne med deres Riden Sommer i By. Ungdommen kunde ikke forstaa, at der var Synd i disse gamle Skikke, den maatte have nogen Fornøjelse i den trælsomme Hoveritid, og saa slog den Gækken løs og tumlede sig paa de forskellige Aarsens Tider efter gammel Sædvane, trods alle Forbud.

Det er ikke, som det almindelig fremstilles, først under Kong Kristian VI, at disse Gilder og Gækker forbydes; men allerede Kristian V's Danske Lov 6—3—11 fremfører Forbudet.

Og i Tidens Løb kom Øvrigheden, baade den gejstlige og verdslige, Aar efter Aar med Paamindelser og Advarsler, stadig nye Forbud mod de gamle Skikke; men Ungdommen kunde ikke komme ud af den vante Gænge. Der kom nye Advarsler og større Bøder, der blev lovet Bod og Bedring; men Ungdommen huskede saa kort, saa snart Fastelavnen kom, havde den igen sine Løjer og sin Løben.

Ridefogden klager 1690 til Tinge over,¹⁰) at nu var det galt fat igen med Ungdommen, i hver en By i hele Hammer Herred var der løbet Fastelavn. Mændene skulde møde som Vidner; men de bleve hjemme fra saa godt som alle Byerne, efterdi de ikke vilde vidne Ungdommen til Skade.

Fra Lundby mødte dog enkelte, deriblandt Hans Svendsen, som vidner, at der han nu sidste Fastelavn kom hjemkørende med et Læs Tjørn, saa han vel, at Hans Skovfogeds Pige løb og gantede efter en Hane paa Marken, og der han kom til Byen, løb Nikolajs Dreng der og gækkede at sænke Æg op, mens Pigen løb efter Hanen; hørte han og samme Tid, at de havde Tromme i den øverste Byende; men han fornam intet Gildeshold med Øldrikken, som de pleje.

I Ring løb Karle og Piger om en halv Tøndé Øl; og der stod Væddemaalet saaledes, at to af Kar-

lene skulde løbe til Skoven og tilbage igen, medens trende Piger sankede Æg op, der laa i Rad og Læg. Men Pigerne tabte. De fik deres Bødestraf. Alligevel løb de næste Aar igen, løb over det ganske Herred, endog i Baarse Herred med løb de, skønt Forbudet var forkyndt baade fra Prædikestolene og ved Sognestævne.

Ungdommen i Ring synes at have været særlig livlig, den var altid paa Spil. Ridefogden lod saaledes 1687 alle de unge Folk der i Byen kalde til Tinge for nogle ubesindige Øvelser, som de havde beganget Skærtorsdag Aften.

Bysmeden vidner, at forleden Onsdag Aften før Skærtorsdag, efter Sol var nedgangen, saa han, at Ole Gaard kom ridende ned ad Ringegade, baglæns, paa et sort Øg, og havde han noget hvidt Klæde paa det, en dragen Kaarde i Haanden, og raabte han og sagde: »Jo dut! over alle Troldkvinder, og forbandet skal den være, som ser ud af Glugevinduer, eller som Ijæler sig i »Kølner«*) eller Bagerovne, og over alle dem, som have Tyveben i deres Øltønder.« Bysmeden saa fremdeles, at Per Koks Per ledte samme Bæst, som Ole Gaard red paa, og førte han det frem

*) Oldnordisk: *Kylna*, en Maltkølle.

i en Tømme, og tre Gange rede de saaledes forbi Smedens Dør. Men bag efter Ole Gaard kom et stort Optog af Karle og Drengene ridende paa Træstager, idet nogle rede paa »Grisler«^{*)}, nogle paa Kosterkafte, andre igen paa Rager, og alle havde de det samme Mundhold, som anhørt, idet de raabte: »Jo dut, over alle Troldkvinder! Vi ride paa vore Rager og Grisler.«

En Mand kom agende hjemad fra Skoven med et Læs Tjørn; han var straks bange for, at de skulde kyse hans Heste, der de saaledes tumlede og skabte sig; men han kom dog vel frem, endda de forfulgte ham lige til hans Hjem. Da han var sluppen vel indenfor Porten, gave de sig til at stikke i hans Mødding med deres Kaarder, som de sagde var for, at ikke Uvæter og Troldpak skulde skamfere hans Gødning. Siden gik de og stak i hans Vægge, stødte og stak de ligedan i hans Gadeport, saa han frygtede ikke lidet for, at de skulde stikke igennem og ramme hannem, som han stod der og keg gennem en Revne. Ud turde han ikke gaa, ligesaa lidt som nogen af de andre Byfolk; thi Gøglerne havde forbudt dennem det

*) *Grissel*, en lang Træstang med Træblad, som bruges til at sætte Brød i Bagerovnen med. Paa Svensk hedder det ligeledes en Grissel.

os dertil; mens vi haver hørt, at sligt altid haver været brugt den Aften efter gammel Sædvane, for at Troldkvinder ingen Magt skulde fange over noget i det kommende Aar. Er det en Forseelse, da er den af Uforstandighed øvet, og da bede vi ydmygeligt, at det denne Gang maa os tilgives, saa skulle vi aldrig tiere paa denne Maade lade os finde.«

Den 27. Juni maatte Ring Ungdom til Tinge paa ny.¹²⁾ Atter bede de om Herskabets Naade og sige, at de ikke gjorde nogen Fortræd eller Ustyr, hvad der er bevist; men de bade ikkun paa sine Steder om Paaskæg, og fik de derhos en Drik eller to.

Bonden Hans Hovgaard i Ring træder frem paa Tinge for de unge Folk og siger: »Vi Bymænd, de andre saavel som jeg selv, have vel ikke udtrykkelig givet vore Tjenere Lov til at øve dette ældgamle Gækkespil; men naar de arbejde for os hver evige Dag, Gud lader skabe, haver vi intet imod og kunne ikke se Synd i, at Ungdommen leger den Aften, som altid tilforn i Mands Minde og langt længere endnu, om nogen kunde ihukomme længere, haver været Skik overalt.«

Men Hans Hovgaards Forbøn nyttede intet.

Ring Karle fik alligevel for deres Optøjer Skærtorsdag Aften og deres Tiggergang den følgende Morgen

og truet med, at kom de ud, skulde de blive til Troldpuslinger alle til Hobe; de stode derfor alle inden Døre, gemte i Fremhuset eller bag Gluger og Porte, hvorfra de kunne titte ud gennem Revner og Sprækker. Hans Hovgaard, der var en stor Skælm, gik dog ud paa Gaden, men han bad og sagde til dem med Spøg: »O, kære, forgør mig ikke!«

Dagen efter gik de omkring i Byen og bade om lidt, en lille Gave for det, som de havde bestilt om Aftenen. De fik ogsaa paa hvert Sted noget, Penge eller Gildesmad, mere eller mindre, alt ligesom Evnen var, og som de undte de unge Folk det.

Mortens Kvinde vidner, at hun gav Ungdommen en Toskilling, som hendes Mand havde flyet hende at ofre dem for deres Galskaber.

Bag efter maatte alligevel alle møde paa Tinge; og her blev der spurgt dennom ad: »Haver I øvet dette Narrespil, ærlige Folk til Forklejnelse eller Gud Vorherre til Fortørnelse?«

Da svarede de alle til Hobe, baade Karle og Drengene: »Vi haver als intet gjort det i nogen ond Mening, ikke heller vide vi nogen af Ring Mænd, Kvinder, Tyende eller Børn i nogen Maade at beskyldte eller tilsige andet end det, som ærligt er og ærlige Folk anstaar. Ingen haver lokket eller tinget

deres Dom, lydende paa, at hver og een skulde bøde dobbelt Helligbrøde med 2 × 3 Lod Sølv.

Men Ole Gaard skulde, fordi han havde været Ophavsmanden, straffes paa sin Boslod og dertil oven i Købet endog forvises fra Hammer Herred.¹³⁾

Forbudet mod de gamle Skikke kunde alligevel ikke føres igennem eller vinde Hævd; thi Ungdommen vilde ikke lægge Skikkene af, og Husbonder og Fædre gave deres Støtte til at hævde den nedarvede Sædvane. Før de unge Folk i Ring fik deres Dom, havde de allerede forbrudt sig paa ny.¹⁴⁾ Valborg Aften gik nemlig Ring Piger og kvad Sommer i By, og Valborg Dag havde Karlene deres Sommerbystads og rede Gaden op og ned med Blus og Trommer. De maatte igen til Tinge, hvor de fik en haard og streng Advarsel; dertil de alle dristede sig at svare: »Aldrig vide vi, at den Skik blev forbudt til Tinge, vi kunne als intet mindes det.«

Og paa lignende Vis gik det i de andre Byer, det hele Herred over gik det saaledes og i Naboherrederne med: de kvædede og rede Sommer i By, baade med og uden Trommer, holdt deres Pinsegilder og drak deres Øl; men paa Tinge lægge de Dølgemaal derover, og Bymændene staa de unge Folk bi.

Rasmus Hjort i Over Vindinge fremstaar og siger,¹⁵⁾

**"Jomfru Dorete Urne" i "Fra Vornedskabets Tider. Kulturbilleder II".
af Severin Kjær. Kjøbenhavn. Forlaget af V. Pio's Boghandel. 1900.**

Uddrag s. 224

ikke mindst paa et Horsehus, der ligger ved Gaden og hører til den store Gaard.

Peder Hammer sætter derfor i Rette, at Hemming bør stille Kaution for, at alt bliver i Orden inden Mikkelsdag, ellers maa Prinsen have Frihed til at overlade Gaarden i Fæste og Brug til andre. Hertil svarer Hemming Aage, at han nok skal stille Kaution eller ogsaa selv borge for, at alt bliver istandsat.

Den følgende Tingdag havde han endog givet Peder Hammer en Revers til Tinglæsning, lydende paa, at han mod Ære, Gods og Midlers Forlis forpligter sig til at føre sine tvende i Brug havende Gaarde i behørig Stand paa Bygning, Gærder, Gødskes Udførelse og alt andet, hvad nævnes kan. Herpaa havde de tvende Mænd Hans Hovgaard i Ring og Thiel Pedersen i Hammer underskrevet til Vitterlighed.⁹¹⁾ — Alligevel gik der ikke to Maaneder hen, saa var dog Hemming Aage gaaet bag af Dansen, og Peder Klim sad inde med den store Gaard og havde tillige faaet begge Hemmings Bestillinger, som Tredingsfoged og Skovfoged.

Hemming Aage blev ellers ved at stride imod, saa længe han kunde.

Fra først af fik Peder Klim kun Gaarden i Brug midlertidig; men den 8. Aug. 1696 havde Hemming

dog maattet give rent Afkald derpaa, eftersom Peder Klim den Dag fik Fæstebrev, imod at Hemming beholdt et Stykke Jord, kaldet Rakkerup, samt den lille Fæstegaard til Undertægt.⁹²⁾ Siden gik det end mere tilbage for Hemming Aage, saa han til Slutning endte som en arm Inderste i et Gadehus i Baarse.

Det var ej heller nogen stor Herlighed, Peder Klim gik ind til. Da han som Tredingsfoged paa Ridefogdens Vegne den 21. Juli otte Synsmænd træde frem og forklare, hvorledes de havde fundet Gaardenes Tilstand i hele Baarse Herred, var der ingen Gaard i det ganske Herred, der stod saa højt for Fæld, som hans egen, nemlig til 43 Sletdlr. 8 β. Alt var i Forfald, baade i Mark og i By, baade Besætning og Drift.

Men den nye Fæster drog ikke ganske tomhændet ind i den forfaldne Fæstegaard. Hans Kæreste Dorete Urne havde dog reddet sig nogle Midler fra Hjemstedet Bækkeskov, og de Penge, som hun i sin Tid havde betroet Hr. Magister Jens i Snesere, havde hun nu faaet tilbage. Hertil kom, at Peder Klims tvende Bestillinger ikke alene gave ham Indtægt, men ogsaa Myndighed og Anseelse fremfor de øvrige Bønder.

**"Omkring Landsbykirken. Hammer og Lundby Sognes Historie"
af Philipp Borries. 1934.**

Uddrag s. 54-55: (Vedr. 1681).

— 54 —

hans Broder, Jens Gregersen Weile, Nabopræst i Snesere. Den 11. Juni 1684 tog Lavrits Gregersen Magistergraden ved Københavns Universitet, og kun to Aar derefter opnaaede hans Broder den samme Udmærkelse.

Fra disse Aar skriver sig en Tildragelse, der kaster adskilligt Lys over, baade Datiden og de stedlige Forhold. I Vornedskabets Dage gik det ofte paa med Overtrædelse af Forbudet angaaende Gilder og Krohold, Brændevinssalg og Øl-salg; men langt værre gik det med det daglige Drikkeri i Smugkroerne og rundt omkring i Hjemmene. Her var Tidens haardeste Nød, og ingen formaaede rigtig at faa Bugt med den. Brændevinen spillede en forfærdelig Rolle; det var jo dens Ilddraaaber, der skulde slukke alle Bondens Sorger. Med mægtig Styrke regerede Drikkeriet og førte de sørgeligste Følger med sig: Strid, Splid, Slagsmaal, Raahed, Vold og Mord hørte næsten til dagligdags Hændelser. Straks efter Julen, 1681, blev to Livgardere, Nikolaj og Hendrik Fiskmand, fra Vordingborg Slot sendt paa Eksekution til Hammer Sogn. De laa nede i Ring By hos en Mand ved Navn Hans Hovgaard, og drog derfra ud om Dagen for at hemsøge de Stakler, der sad med for store Restancer; men om Aftenen samledes de igen hos Hans Hovgaard. En Aften var der foruden de to Livgardere kommet endnu flere til, deriblandt to Savskærere fra Køge, som paa den Tid skar Sav for Hans Hovgaard. Da de den Aften havde spist og drukket tæt, kom det til et Skænderi mellem Garderen Nikolaj og den ene af Savskærerne, en Bornholmer ved Navn Jep Borringholm, om, hvor stor Afstanden var mellem Amsterdam, Grønland og Trondhjem. Det meningsløse Skænderi, som det taabelige Drikkeri var Skyld i, endte med, at Livgarderen stak sin Degen, sin Sabel, ind i Jep Borringholms Side, saa Tarmene væltede ud, og han sank om under høje Klageraab. Nu vilde Hans Hovgaard have Vidner og Synsmænd tilkaldt; men medens han selv gik ud i Byen for at tilkalde Folk, forsvandt Livgarderen, og ingen saa ham siden. „Henter mig nu snarlig en Præst, snarlig og fort“, bad Jep Borringholm; „thi jeg maa nu ret strax dø“. „Da aag Hans Hovgaard fluks efter Præsten, Hr. Laurs i Hammer, at han efter Jeppes Begjering kunde berette hannem. Hr. Laurs fulgte og med lige paa

Steden, saa han kom tidsnok til at kunne betjene Jep i hans Salighed. — Men efter den Tid laa den saarede stille og rolig hen“. Den anden Livgarder, Hendrik Fiskmand, havde imidlertid, „straks Ulykken var hændet, lejet tvende Mænd til at hente Bartsøkæren i Næstved; men da denne kom, havde Jep Borringholm allerede været død en stiv Time“. — Om der siden hen er kommet noget ud af denne beklagelige Sag, som sikkert ikke har været enestaaende, er et stort Spørgsmaal. I de Tider blev nemlig ikke alle Forbrydelser anmeldte, af den gode Grund, at Anklagerne dengang selv foreløbig maatte bære alle Sagens Omkostninger. Man kan derfor forstaa, hvor vanskeligt det maatte være i de Dage, da hele Landet vrimlede af alskens Omstrejferpak, at haandhæve Retsorden og Sikkerhed. For at indjage Skræk og derved afværge Forbrydelser blev de haarde, barbariske Straffe anvendte, som man endnu med Grue kan læse om, f. Eks. Kagstrygning, ja, selv aabenbart Skriftemaal blev anvendt som Straf. Det syntes dog ikke, som man hermed naaede, hvad der sigtedes til, idet det stadig viste sig, at Bøddelens og hans Medhjælper, Rakkerknægtens (som oftest en Natmand eller Tater) Arbejde voksede. — Med Sædeligheden stod i det i de Tider ogsaa meget daarligt til. Man kan derfor selv tænke sig, hvorledes den aandelige Tilstand maatte være i Sognene i det 17. og 18. Aarhundrede. Ganske vist ejede Bonden i Almindelighed en enfoldig Barnetro, en Tro paa en fast, forud bestemt Skæbne, hvor alt var Tilskikkelse — karakteristisk udtrykt ved Ordene: „Det skulde nu saadan være“ eller om Guds Ord: „Vi fattige og elendige Folks eneste Trøst“; men paa den anden Side var ogsaa Overtroen stor, til Dels Rester fra Hedenskabets og Munkevæsenets Dage. Fra Hedenskabets skrev sig Troen paa Trolde, Lygtemænd, Husnisser, Ellefolk, Spøgelser, Genfærd, Varsler, Dødningehret, Helhesten med de tre Ben, Varulve og Glumsøer, og fra Munkevæsenet, særlig de lægekyndige St. Antoniebrødre, der strejfedes om med deres vidunderlige Lægemedler, med Splinter af Kristi Kors og med Relikvier, skrev sig de mange kloge Mænd og Koner, der læste over alle Arter af Sygdomme hos Mennesker og Dyr. — Der var mange lammende Baand for det aandelige Liv i de Dage, mange hæmmende Hensyn at tage i det daglige

**"Omkring Landsbykirken. Hammer og Lundby Sognes Historie"
af Philipp Borries. 1934.**

Uddrag s. 54-55: (Vedr. 1687).

— 225 —

Ungdommen i Ring synes at have været særlig livlig, den var altid paa Spil. Ridefogden lod saaledes 1687 alle de unge Folk der i Byen kalde til Tinge for nogle ubesindige Øvelser, som de havde beganget Skærtorsdag Aften.

Bysmeden vidner, at forleden Onsdag Aften før Skærtorsdag, efter Sol var nedgangen, saa han, at Ole Gaard kom ridende ned ad Ringegade, baglæns, paa et sort Øg, og havde han noget hvidt Klæde paa det, en dragen Kaarde i Haanden, og raabte han og sagde: „Jo dut! over alle Troldkvinder, og forbandet skal den være, som ser ud af Glugevinduer, eller som fjæler sig i „Kølner“ (Malkølle) eller Bagerovne, og over alle dem, som have Tyveben i deres Øltønder.“ Bysmeden saa fremdeles, at Per Koks Per ledte samme Bæst, som Ole Gaard red paa, og førte han det frem i en Tømme, og tre Gange red de saaledes forbi Smedens Dør. Men bag efter Ole Gaard kom et stort Optog af Karle og Drengene ridende paa Træstager, idet nogle red paa „Grisler“ (en lang Træstang med Træblad, som bruges til at sætte Brød i Bagerovnen med), nogle paa Koste-skaft, andre igen paa Rager, og alle havde de det samme Mundhold som anført, idet de raabte: „Jo dut, over alle Troldkvinder! Vi ride paa vore Rager og Grisler.“

En Mand kom agende hjemad fra Skoven med et Læs Tjørn; han var straks bange for, at de skulde kyse hans Heste, der de saaledes tumlede og skabte sig; men han kom dog vel frem, endda de forfulgte ham lige til hans Hjem. Da han var sluppen vel inden for Porten, gav de sig til at stikke i hans Mødding med deres Kaarder, som de sagde var for, at ikke Uvæter og Troldpak skulde skamfere hans Gødning. Siden gik de og stak i hans Vægge, stødte og stak de ligedan i hans Gadeport, saa han frygtede ikke lidet for, at de skulde stikke igennem og ramme hannem, som han stod der og keg gennem en Revne. Ud turde han ikke gaa, ligesaa lidt som nogen af de andre Byfolk; thi Gøglerne havde forbudt dennem det og truet med, at kom de ud, skulde de blive til Troldpuslinger, alle til Hobe; de stod derfor alle inden Døre, gemte i Fremhuset eller bag Gluger og Porte, hvorfra de kunde titte ud gennem Revner og Sprækker. Hans Hovgaard, der var en stor Skælm, gik dog ud paa Gaden, men han bad og sagde til dem med Spøg: „O, kære ,forgør mig ikke!“

Dagen efter gik de omkring i Byen og bad om lidt, en lille Gave for det, som de havde bestilt om Aftenen. De fik ogsaa paa hvert Sted noget, Penge eller Gildesmad, mere eller mindre, alt ligesom Evnen var, og som de undte de unge Folk det.

Mortens Kvinde vidner, at hun gav Ungdommen en Toskilling, som hendes Mand havde flyet hende at ofre dem for deres Galskaber.

Bag efter maatte alligevel alle møde paa Tinge; og her blev der spurgt dennem ad: „Haver I øvet dette Narrespil, ærlige Folk til Forklejnelse eller Gud Vorherre til Fortørnelse?“

Da svarede de alle til Hobe, baade Karle og Drengene: „Vi haver als intet gjort det i nogen ond Mening, ikke heller vide vi nogen af Ring Mænd, Kvinder, Tyende eller Børn i nogen Maade at beskyldes eller tilsige andet end det, som ærligt er og ærlige Folk anstaar. Ingen haver lokket eller tinget os dertil; mens vi haver hørt, at sligt altid haver været brugt den Aften efter gammel Sædvane, for at Troldkvinder ingen Magt skulde fange over noget i det kommende Aar. Er det en Forseelse, da er den af Uforstandighed øvet, og da bede vi ydmygeligst, at det denne Gang maa os tilgives, saa skulde vi aldrig tiere paa denne Maade lade os finde.“

Den 27. Juni maatte Ring Ungdom til Tinge paany. Atter bede de om Herskabets Naade og sige, at de ikke gjorde nogen Fortræd eller Ustyr, hvad og er bevist; men de bad ikkun paa sine Steder om Paaskeæg, og fik de derhos en Drik eller to.

Bonden Hans Hovgaard i Ring træder frem paa Tinge for de unge Folk og siger: „Vi Bymænd, de andre saavel som jeg selv, have vel ikke udtrykkelig givet vore Tjenere Lov til at øve dette ældgamle Gækkespil; men naar de arbejde for os hver evige Dag, Gud lader skabe, haver vi intet imod og kunne ikke se Synd i, at Ungdommen leger den Aften, som altid tilforn i Mands Minde og langt længere endnu, om nogen kunde ihukomme længere, haver været Skik overalt.“

Men Hans Hovgaards Forbøn nyttede intet.

Ring Karle fik alligevel for deres Optøjer Skærtorsdag Aften og deres Tiggergang den følgende Morgen deres Dom, lydende paa, at hver og een skulde bøde dobbelt Helligbrøde med 2×3 Lod Sølv. Men Ole Gaard skulde, fordi han havde

været Ophavsmanden, straffes paa sin Boslod og dertil oven i Købet endog forvises fra Hammer Herred.

Forbudet mod de gamle Skikke kunde alligevel ikke føres igennem eller vinde Hævd; thi Ungdommen vilde ikke aflægge Skikken, og Husbonde og Fædre gav deres Støtte til at hævde den nedarvede Sædvane. Før de unge Folk i Ring fik deres Dom, havde de allerede forbrudt sig igen. Valborg Aften gik nemlig Ring Piger og kvad Sommer i By, og Valborg Dag havde Karlene deres Sommerbystads og rede Gade op og ned med Blus og Trommer. De maatte igen til Tinge, hvor de fik en haard og streng Advarsel; dertil de alle dristede sig at svare: „Aldrig vide vi, at den Skik blev forbudt til Tinge, vi kunne als intet mindes det.“

Og paa lignende Vis gik det i de andre Byer, det hele Herred over gik det saaledes og i Naboherrederne med: de kvædede og rede Sommer i By, baade med og uden Trommer, holdt deres Pinsegilder og drak deres Øl; men paa Tinge lægge de Dølgemaal derover, og Bymændene staa de unge Folk bi.“ (Hammer Herreds Tingbog).

**"Omkring Landsbykirken. Hammer og Lundby Sognes Historie"
af Philipp Borries. 1934.**

Uddrag s. 112 (Vedr. **Jacob (Hansen) Hougaard (1766-1830)**, forlover ved bryllup 1820 mellem Knud Kirchhoff og Maren Hansdatter).

1880 byggedes Sognets tredie Skole, **Skolen i Ring**. Før dette Aar har der ligesom i Hammer og Faarup været afholdt Skole i Ring. Den gamle, straatækte Skolebygning laa, hvor nu den grusbelagte Gaardsplads ligger. Følgende Lærere har virket her:

1. Bolandt, den første Lærer, vi kender, begr. $4/12$ 1813, 69 Aar gl.
2. Edvard Samuel Blichfeldt, død 37 Aar gl., ugift, d. $17/4$ 1819, begr. $22/4$ 1819 paa Hammer Krgd. I flere Aar var han aflægs og var indstillet til Afsked.
3. Knud Kirchhoff, Student, f. $27/9$ 1796, blev 1818 Hjelpe-lærer hos Blichfeldt og 1819 hans Eftermand. Maatte tvungen af Omstændighederne $11/2$ 1820 ægte en Bondepige i Ring. Døde $9/4$ 1843, $74\frac{1}{2}$ Aar gl. Begr. paa Hammer Kgrd. $15/4$ 1843. Af Kirkebogen fremgaar flg.: Student og Skolelærer Knud Kirchhoff, Ring, viet i Hammer Kirke $11/2$ 1820 til Pigen Maren Hans Datter, 24

Aar, tienende Gaardmand Jacob Hougaard, Ring. Forlovere: Gmd. Jacob Hougaard, Ring, og Gmd. Bertel Pedersen, Ring. — Barnet, der fødtes i Ring allerede $20/3$ 1820, hjemmedøbtes $23/3$ 1820 med Navnet: Ane Agathe Kirchhoff. Faddere: Jacob Hougaards Datter, Bodil, Jacob Hougaard, Bertel Pedersen, Hans Jensen, alle Gaardmænd i Ring. — Ane Agathe blev Lærerparrets eneste Barn. — Hun blev gift med Eftermanden, Lærer Peter Christian Emanuel Floor.

Det kan tilføjes, at de følgende lærere i Ring Skole var:

4) Chr. Emanuel Floor

5) Niels Peter Andreasen (f. i Ring 1850), som blev gift med Bodil Jensdatter (f. i Ring 1853), som var af Hougaard slægten (datter af Jens Jacobsen (1808-1865), søn af Jacob Hansen Hougaard). Niels Peter Andreasen og Bodil Jensdatters 3 sønner (Johannes, Aksel og Holger) fik derfor mellemlavnet Hovgaard.

**"Jens Jensens Erindringer. 1876 – 1966".
Jens Jensen. Udgivet af Hammer Bylaug.1983.**

s. 18: Vedr. en Jens Hougaard [som jeg ikke har lokaliseret slægtsmæssigt]
(Jens Jensen beskriver i dette afsnit sin første læretid som murer. Året er 1890).

"Senere på året blev Hougaards stuelænge i Ring bygget."

*"Jeg husker også, at **Jens Hougaard** (ejer af gården, branddirektør m.m.) havde svært lyst til at tage tag, og jeg kunne aldrig få lov til at være i fred for ham, og jeg turde ikke rigtig tage fra mig. En dag sagde farbror og Mejs til mig: Tag dog fra dig og vælt det utyske! – Næste gang, han kom, fik jeg vendt mig i en fart, og inden han tænkte på det, lå han, så lang han var, på græsplanen. Det vakte naturligvis latter fra dem, som så det. Jens rørte mig aldrig siden." ...*

"Jeg havde næsten glemt den lille tildragelse, men da jeg bad farbrors med til vort søvbryllup, spurgte han, hvem som skulle med, og da jeg blandt andet nævnte Hougaards, sagde han: Kan du huske, da du væltede ham græsplænen, da vi byggede stuelænge?"

[Kommentar: har ikke denne Jens Hougaard registreret. Passer ikke med årstal, hvis det skulle være selve Hougården. Må være en endnu ikke registreret efterkommer.]

s. 75:

"1923 byggede jeg stuehuset på Smakkebæk og en lade for Hougaard, Ring." ...

"Hougaards lade fik jeg 2026 kr. for, men der leverede jeg også arbejdsmandsarbejde." ..

".. en halv længe for Hougaard, betalt med 1039 kr. samt en del små reparationer."

"Forsvundne huse i Hammer" Jens Jensens Erindringer II. Jens Jensen 1958

Vedr. Hougaard, Jens Jacob Jensen =?[435] (1876-1953)

"Højgaard (matr. nr. 12)

*Den første, jeg ved, som har været ejer af denne gård, hed Lars Rasmussen med tilnavnet Klant (udtales Klaant). Gården har oprindeligt ligget i byen lige overfor den nuværende telefoncentral. Brønden har været der indtil for få år siden. Gården blev omkring 1877 flyttet fra byen til den modsatte side af marken ved vejen fra Hammer til Lov. Farbror byggede stuehuset. Efter Lars Rasmussen overtog sønnen Rasmus Larsen gården. Han var gift med Trine Hansen, datter af gdr. Hans Jeppesen, Risby. Efter dem fik deres søn, Hans Larsen, gården. Der var fire børn i ægteskabet. Foruden Hans Larsen var der Lars Larsen, gdr. i Ring, gift med Hanne, datter af gdr. Jakob Andersen, Ring, Maren gift med gdr. **J. Jensen-Hougaard**, Ring, af slægten **Hougaard** som omtales i en af Severin Kjærs bøger: En trolovelse. Slægtens stamfader nævnes 1687. Desuden var der Frands, som jeg ikke ved noget om. Hans Larsen solgte o. 1930 til Hans Peter Nielsen fra Svinø, gift med Lars Larsens datter, Marie, og de ejer den endnu. Hans Larsen ejede i nogle år derefter Hammer Mølle. Lars Larsen var en dygtig mand, som overtog sin svigerfaders gård i Ring, som var meget gammel, men Lars Larsen byggede den om. Udlængerne brændte, og Lars Larsen byggede dem op endnu bedre end første gang. Lars Larsen var sognerådsformand en del år. Gården ejes nu af en datter, Metta, gift med Svend Jensen."*

"Hammer og Torup. Træk af to landsbyers historie" Fæstere og ejere af gårdene fra 1660 til nutiden. Axel P. Jensen 1976.

s. 109 står der bl.a.:

Formænd for andelsmejeriet:

Jens Jensen Hougaard, Ring, var formand i 26 år fra 1919 til 1945.

Gdr. Johannes Hougaard, Ring fra 1953-64.